

ΡΑΓΙΑ ΞΥΠΝΑ

*Άρθρον τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου
πρώην Ἀθηνῶν κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ*

ΥΣΤΕΡ' ΑΠ' ΤΙΣ ΔΙΑΓΙΣΤΩΣΕΙΣ πού κάναμε στο προηγούμενο ἄρθρο, ὅτι τὸ Κράτος θέλει τὴν Ἐκκλησία νὰ εἶναι δουλη του καὶ ὅτι ἔχει δεμένα τὰ χέρια τῶν Ἀρχιερέων, τί πρέπει νὰ γίνῃ; Ὅταν ξερομε, ὅτι τὴν Ἐκκλησία, τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, τὴν ἀποτελεῖ ὄχι μόνο ὁ κληρὸς, ἀλλὰ καὶ ὁ Λαὸς, τὰ ἀπλά μελῆ τῆς Ἐκκλησίας εἴμαστε οἰκαιολογημένοι ἀπέναντι στὴ Κεφαλὴ Τῆς, τὸν Ἰαροτὴ Ἰησὺ καὶ Κύριό Ἰησὺ, ὅταν θὰ παρουσιασθούμε μπροστά Του, ἂν εἰπούμε, ὅτι εἰμεῖς, τὰ μελῆ τῆς Ἐκκλησίας, δὲν κάναμε τίποτε, ἐπειδὴ τὸ Κράτος εἶχε δεμένα τὰ χέρια τῆς ἡγεσίας τῆς Ἐκκλησίας; Γιὰ τὸν Κύριο θὰ εἶναι αὐτὸ ἄρκετὸ ὡς δικαιολογία μας;

Πρῶτα - πρῶτα γιὰ τὴν παθητικὴν στάσι τῶν Ἀρχιερέων ἀπέναντι στο Κράτος οὔτε γι' αὐτοὺς εἶναι ἄρκετὴ δικαιολογία, ὅτι εἶναι δεμένα τὰ χέρια τους. Ἐπειδὴ κατὰ τὴν χειροτονία των οἱ Ἀρχιερεῖς ἔχουν δώσει φρικτοὺς ἄρκους, ὅτι θὰ εἶναι πιστοὶ φύλακες τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου καὶ τῶν ἱερῶν Κανόνων τῆς Ἐκκλησίας. Μποροῦν ἐπομένως νὰ ἰσχυρισθούν, ὅτι τὴν παθητικὴ αὐτὴ στάσι τοὺς ἐπέβαλε τὸ ἱερὸ Εὐαγγέλιο καὶ οἱ ἱεροὶ Κανόνες;

Ἐπειτα μὲ πολλὴ λύπη μας πρέπει νὰ ὁμολογήσουμε, ὅτι οἱ περισσότεροὶ ἀπ' τοὺς Ἀρχιερεῖς μας ἔχουν συνηθίσει τόσο πολὺ στὴν κηδεμονία τους ἀπὸ τὸ Κράτος καὶ στὴν προστασία, πού τοὺς παρέχει ὁ χωροφύλακας, ὥστε δὲν μποροῦν νὰ σκεφθούν, ὅτι ἡ Ἐκκλησία μπορεῖ νὰ ζῆσῃ ἐντελῶς ἀνεξάρτητη ἀπ' τὸ Κράτος, σύμφωνα μὲ τίς Ἐντολές τοῦ Ἀρχηγοῦ Τῆς καὶ τῶν ἱερῶν Κανόνων Τῆς.

Ἀπόδειξις γι' αὐτὴ τὴν στάσι τῶν Ἀρχιερέων εἶναι, ὅτι στὰ ἑκατὸν πενήντα χρόνια τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (ἐννοοῦμε ἀπὸ τότε πού αὐτοανακηρύχτηκε ἀνεξάρτητη ἀπ' τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο) ἡ Ἱερά Σύνοδος δὲν πρότεινε τὴν ἀνεξαρτησία τῆς ἀπὸ τὸ Κράτος οὔτε μιὰ μοναδικὴ φορὰ σὲ καμμιά πρότασι Νόμου.

Ἀπ' ἐναντίας. Ἀκόμα καὶ ὅταν ἕνα σχέδιο Καταστατικοῦ Χάρτου ἦταν ἐξ ὀλοκλήρου στὰ χέρια τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας, πού εἶχε τὸ 1962 καταρτίσει μιὰ Ἐπιτροπὴ ἀπὸ 7 Ἀρχιερεῖς καὶ 7 Καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου οὔτε καί, ὅπως κατόπιν τὸ 1964 τὸ τροποποίησε ἡ Ἱερά Σύνοδος καὶ τὸ ὑπόγραψε ὁ τότε Ἀρχιεπίσκοπος καὶ τὰ 12 μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἡ Ἐκκλησία σκέφθηκε νὰ κἀνῃ ἔστω καὶ μιὰ νύξι γιὰ ἀνεξαρτητοποίησί Τῆς. Καὶ μ' αὐτὸ τὸ Νομοσχέδιο προτείνονταν νὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ εἶναι ἡ Ἐκκλησία δεμένη στὸ ἄρμα τῆς Πολιτείας.

Ἡ μόνη σημαντικὴ μεταβολή, πού ἔγινε γιὰ τὴν πραγματικὴ ἀνεξαρτητοποίηση τῆς Ἐκκλησίας ἀπ' τὴν Πολιτεία, εἶναι ἐκείνη πού ἔγινε μὲ τὸν Καταστατικὸ Χάρτη τοῦ 1969. Χαρακτηριστικὸ εἶναι τὸ ὅτι ἀπὸ τὸ πρῶτο κίβλας ἄρθρο του παράγρ. 4 ὁ Καταστατικὸς αὐτὸς ὠρίζεν, ὅτι «διὰ τὴν διοίκησιν, διαχείρισιν, ἐκμετάλλευσιν καὶ διάθεσιν τῶν περιουσιακῶν στοιχείων καὶ τῶν πόρων τῶν Νομικῶν τούτων Προσώπων (δηλαδὴ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα τῆς Ἐκκλησίας πού προηγουμένως τὰ εἶχε ἀπαριθμήσει ἕνα - πρὸς ἕνα) οὐδεμία συγκατάθεσις ἢ ἄδεια οἰασδήποτε πολιτικῆς Ἀρχῆς ἀπαιτεῖται».

Ἀλλὰ τὸ ἀκόμα σπουδαιότερο ἀπ' ὅλα ὅσα ὠρίζε αὐτὸς ὁ Καταστατικὸς Χάρτης ἦταν, ὅτι ἔδινε στὴν Ἐκκλησία τὸ δικαίωμα νὰ νομοθετῇ ἢ ἴδια γιὰ τὸν ἑαυτὸ Τῆς καὶ ὅτι οἱ Ἀποφάσεις Τῆς νὰ ἔχουν καὶ γιὰ τὸ Κράτος τὸ ἴδιο κύρος πού ἔχουν οἱ Νόμοι Του. Τὸ κύρος αὐτὸ τὸ εἶχαν ἀναγνωρίσει καὶ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ ὅλα τὰ Δικαστήρια τοῦ Κράτους, πού γι' αὐτὰ οἱ Ἀποφάσεις τῆς Ἐκκλησίας, ὅταν ἦταν νεώτερες ἀπὸ ἀντίθετους πρὸς αὐτὰς Νόμους τῆς Πολιτείας, τοὺς καταργούσαν καὶ τὰ Δικαστήρια δὲν τοὺς ἐφάρμοζαν, ἀλλὰ ἐβγαζαν τίς ἀποφάσεις τους σύμφωνα μὲ τὰς Ἀποφάσεις τῆς Ἐκκλησίας.

Δυστυχῶς ὅμως ὁ Καταστατικὸς Χάρτης τοῦ 1969 ἐκτὸς

από λίγες διατάξεις του, καταργήθηκε με τὸ Νομοθετικὸ Διάταγμα ἀριθ. 87 τοῦ 1974, καὶ ὥρισε νὰ ἰσχύη πάλι ὁ κατοχικὸς Νόμος 671 τοῦ 1943. Καὶ ἔτσι ἡ Ἐκκλησία, καὶ μάλιστα με πρότασι καὶ σύμπραξι τῆς νέας ἐκκλησιαστικῆς Ἡγεσίας, δέθηκε πάλι στὸ ἄρμα τῆς Πολιτείας, ὥστε τὰ περισσότερὰ τῆς προβλήματα νὰ χρειάζωνται πάλι τὴν ἔγκρισι τῆς Πολιτείας, γιὰ νὰ λυθοῦν.

Μὲ τὴν ἀντικατάστασι τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου 126/1969 καταργήθηκε φυσικὰ καὶ οἱ οικονομικὴ ἀνεξαρτησία τῆς Ἐκκλησίας στὴ διαχείρισι τῆς περιουσίας τῆς, μέχρι πού φθάσαμε στὴ δήμευσί τῆς. Ἄλλ' οὐσιαστικὰ καὶ πρὶν φθάσουμε στὴ δήμευσι, ἡ περιουσία τῆς Ἐκκλησίας εἶχε δήμευθῆ. Γιατί γιὰ νὰ κἀνῃ ἡ Ἐκκλησία ἕνα παραγωγικὸ ἔργο, σύμφωνα με ἕναν τελευταῖο Νόμο, δὲν χρειάζοταν ἀπλῶς τὴν ἄδεια ἑνὸς ὑπουργοῦ, ὅπως γίνεται γιὰ κάθε Ἕλληνα πολίτη, ἀλλὰ χρειάζοταν τὴν ἔγκρισι ὀλοκλήρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου! Ἔτσι, με τὶς δεσμεύσεις, καὶ με τὴ δήμευσι πού τῆς ἐπιβάλλει τὸ Κράτος, ἡ Ἐκκλησία δὲν θὰ μπορέσῃ ποτὲ νὰ γίνῃ αὐτοσυντήρητη, δηλαδὴ ἀνεξάρτητη. Μὲ τὸ σημερινὸ καθεστῶς, πού ξανάφερε πίσω ὁ Νόμος 671/1943 καὶ με τοὺς νόμους πού ψηφίστηκαν τελευταῖα, ἡ Ἐκκλησία πάντοτε θὰ ζητιανεύῃ ἀπὸ τὸ Κράτος τὴν οικονομικὴ του ἐνίσχυσι καὶ μ' αὐτὸ τὸν τρόπο θὰ εἶναι πάντοτε δεμένη στὸ ἄρμα του. Δηλαδὴ θὰ ἐξαρτᾶται ἀπ' τοὺς πολιτικούς εἴτε αὐτοὶ πιστεύουν στὸ Χριστὸ καὶ ἀγαποῦν τὴν Ἐκκλησία, εἴτε ὄχι.

ΤΩΡΑ ΤΙ ΘΑ ΓΙΝΗ; Ἡ Πολιτεία δὲν ἔχει πρόθεσι ν' ἀφίση τὴν Ἐκκλησία ἀνεξάρτητη. Ἡ Ἡγεσία τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως εἶναι σήμερα τὰ πράγματα, δὲν θὰ κινηθῆ.

Ἐπομένως, ὁ εὐσεβὴς Ἕλληνικὸς Λαός, πού εἶναι τὸ προζῦμι τῆς Ἐκκλησίας καὶ «τὸ ἄλας τῆς γῆς», τὸ ἀλάτι γιὰ τὴν διατήρησι τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἔθνους, ἄς μὴν περιμένῃ νὰ καλυτερέψῃ ἡ κατάστασις τῆς Μάνας Του, τῆς Ἐκκλησίας.

Τὸ Κράτος, δηλαδὴ ἡ κάθε Κυβέρνησις, θέλει ὁ κλῆρος νὰ εἶναι ὅσο μπορεῖ πῶς λίγο καταρτισμένος γιὰ τὸ ἔργο του, ἢ ζωῆ τῶν κληρικῶν, μικρῶν καὶ ἀνωτέρων, νὰ εἶναι γεμάτη ἀπὸ ἠθικὰ σκάνδαλα, πού οἱ πρόθυμοι καλοθελητὲς θὰ τὰ φουσκῶνουν καὶ θὰ τὰ διατυμπανίζουν, οἱ Ἀρχιερεῖς νὰ εἶναι ὅσο γίνεται πού ἀνεκτικοὶ ἀπέναντι στὸ ὅποιο Κόμμα πού εἶναι στὴν Κυβέρνησι, τὰ οικονομικὰ τῆς Ἐκκλησίας νὰ εἶναι ὅσο μπορεῖ πῶς ἄθλια, γιὰ νὰ ἐξαρτᾶται ἀπ' τὰ ψίχουλα πού τῆς δίνει τὸ Κράτος κλπ. κλπ.

Ἄν ὁ εὐσεβὴς Ἕλληνικὸς Λαός θέλῃ νὰ ἰδῇ καλύτερες ἡμέρες στὴν Ἐκκλησία, πρέπει νὰ πάρῃ τὴν ὑπόθεσι στὰ χέρια του. Πρέπει νὰ ξυπνήσῃ καὶ νὰ νοικοκυρέψῃ τὸ σπίτι του καὶ τοὺς πνευματικούς θησαυρούς του.

Πρέπει ὁ εὐσεβὴς Λαός νὰ ἀφίση τὴν ἠττοπάθεια καὶ νὰ συναισθανθῆ τὴν εὐθύνη, πού ἔχει ἀπέναντι τοῦ Κυρίου καὶ τοῦ ἔθνους, ἐπειδὴ ἀφίνει ἀναξιοποίητη τὴν τεράστια δύναμι, πού διαθέτει. Εἶναι ἕνας κοιμισμένος γίγαντας. Τὸ ξέρει;

Ἄς μὴ ξεχνᾶμε, καὶ γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ Παντοδυνάμου, ἄς μὴν ὑποτιμοῦμε τὸ γεγονός. Ὁ Ὀρθόδοξος Χριστιανός, ὅταν εἶναι πραγματικὰ πιστὸς καὶ ὀλοκληρωτικὰ ἀφιερωμένος στὸν Κύριό Του, εἶναι ἀκαταγώνιστος.

Ὁ πραγματικὸς Χριστιανός εἶναι ἐξωπλισμένος με ἕνα ὄπλο, πού εἶναι πῶς δυνατό καὶ ἀπ' τὴν ἀτομικὴ βόμβα καὶ ἀπὸ τὴ βόμβα τοῦ νετρονίου καὶ ἀπ' ὅλα τὰ ἄλλα ὄπλα πού ἔχουν μέχρι τώρα ἐφευρεθῆ, ἢ μπορεῖ νὰ ἐφευρεθοῦν. Ὁ πραγματικὸς Ὀρθόδοξος Χριστιανός εἶναι ὀπλισμένος με μιὰ δύναμι, πού μπορεῖ ἀκόμα καὶ θοῦν νὰ μετακινήσῃ καὶ με ἕνα μόνο κόκκο τῆς.

Ἐχει δίπλα του Ἐκεῖνον, πού ἔδωκε τὸ φῶς σὲ τυφλοὺς, χάρισε τὴν ἀκοή σὲ κωφοὺς, γιάτρεψε παραλυτικούς, καθάρισε λεπρούς, ἔθρεψε πεινασμένους, ἔδωσε ἀκόμα κι ἀπ' τὴ σκληρὴ καὶ ἀσυγκίνητη πέτρα νερὸ στοὺς διψασμένους, ἔσχισε τὴ θάλασσα ἢ ἔκανε τοὺς δικούς Του νὰ βαδίζουν ἐπάνω τῆς σάν νὰ ἦταν πᾶνω σὲ λεωφόρο, μετᾶβαλε σὲ ρήτορες βραδυγλώσσους, σόφισε ἀγραμμάτους. Οἱ δικοὶ Του πάλαιψαν με λιοντάρια καὶ τίγρεις καὶ τὰ νίκησαν, κατατρόπωσαν αὐτοκρατορίες. Ἐκεῖνος ἀνάστησε ἀκόμα καὶ νεκρούς, νίκησε ὄλους τοὺς ἐχθρούς Του, καὶ τὸν ἴδιο τὸ θάνατο, νίκησε τέλος ὀλοκλήρως τὸν κόσμο. Μ' αὐτὴ τὴ δύναμι ὀπλίζει ὁ Κύριος τὸν πραγματικὸ Ὀρθόδοξο Χριστιανό. Εἶναι ἡ δύναμις «ἡ νικήσασα τὸν κόσμον ἢ πίστις ἡμῶν» (Α' Ἰω. ε', 4).